

عنوان مقاله:

به کارگیری ارزیابی راهبردی محیط زیست به منظور تدوین سیاست های برنامه توسعه پایدار دریاچه ارومیه

محل انتشار:

فصلنامه محیط شناسی، دوره 40، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

سیده آل محمد - کارشناسی ارشد برنامه ریزی، مدیریت و آموزش محیط زیست، دانشگاه تهران

احمد رضا یآوری - دانشیار گروه برنامه ریزی، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران

اسماعیل صالحی - دانشیار گروه برنامه ریزی، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران

لعبت زبردست - استادیار گروه برنامه ریزی، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

تخریب تالاب ها هشدار جدی بر ناپایداری توسعه است. به رغم ارزش های حفاظتی دریاچه ارومیه، عرصه های حیات محیط زیستی، اقتصادی و اجتماعی آن سرزمین روندی قهقرایی دارد. توقف روند فزاینده مسائل در مقیاس های کلان مانند آبریز ارومیه، نیازمند سندی است که حاوی سیاست ها و راهبردهای بالادست باشد. بنابراین، اتخاذ رویکرد ارزیابی راهبردی محیط زیست در حوضه آبریز ارومیه ضروری به نظر می رسد. هدف این مطالعه شناسایی زنجیره های علت و معلولی تخریب سرزمین دریاچه ارومیه و تدوین راهبردها و سیاست های لازم در برنامه ریزی توسعه پایدار در چارچوب مراحل ارزیابی راهبردی محیط زیست است. در مرحله غربالگری از طریق مدل نیروی محرکه، فشار، وضعیت، اثر و پاسخ، ارتباط اختلالات با انواع توسعه بررسی و پاسخ هایی مناسب ارائه شده است. در مرحله دامنه یابی، ابتدا مقیاس های مهم، عوامل کلیدی (اجزای متغیر اکولوژیکی و اجتماعی) و پیش شرط های تقویت مشارکت مشخص شد. به منظور تکمیل دامنه یابی، پاسخگویی به نیروهای محرک تخریب در مقیاس آبریز به منزله هدف راهبردی بلندمدت تعیین شد. همچنین، پاسخگویی به فشارها در مقیاس آبخیز و پاسخ به وضعیت پهنه اکولوژیکی به منزله اهداف راهبردی میان مدت معرفی شد. در مرحله ارزیابی با توجه به عوامل کلیدی، اولویت آبخیز ها برای پاسخگویی به فشار تعیین شد. به منظور تکمیل، اصلاح و ادامه این مطالعه، رویکردهای صحیح برای تصمیم گیری و پایش به راهبردها اضافه شد. نتیجه نهایی جداولی شامل ترکیب بهینه سیاست ها برای پاسخگویی به نیروی محرکه، فشار و وضعیت است. روش و نتایج، نقشه راهی برای تدوین اسناد بالادست و سیاست های توسعه پایدار سرزمین تحت نظارت و سایر عرصه های تالابی است.

کلمات کلیدی:

ارزیابی راهبردی محیط زیست، دریاچه ارومیه، سیاست ها، مدل DPSIR

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1578347>

